

Picătura adevărului

Gustav Meyrink

15 iulie 2014

Lumina eterică a răsăritului abia începuse să se strecoare pe străzile murdare, suflând o ceață sclipitoare pe pereții caselor. Era patru dimineața! Iar Hlavata Ohrringle era încă treaz, plimbându-se încoace și încolo prin camera sa.

Să ai în posesie timp de patru decade o fiolă ce conține un lichid incolor, despre care știi că are o putere secretă; aceea că, de exemplu, băut la un moment anume, are capacitatea să te înzestreze cu puteri magice, și totuși să nu fii în stare să-i înțelegi taina – o asemenea idee e deprimantă și dureroasă. Dar a vedea vălul ridicat, dintr-o dată, și complet, trebuie să fie suficient de incitant încât să te țină treaz.

Hlavata Ohrringle lua deseori fiola seara, o scutura, o ținea în dreptul luminii și încerca să-i adulmece conținutul. Iar și iar răsfoia paginile unor manuscrise vechi, care, potrivit indiciilor din testamentul străbunicului său ar fi trebuit să-i ofere vreo explicație. Dar de fiecare dată se culca neliniștit, fără a afla nimic. I se întâmpla totuși un lucru ciudat: în acele nopți visa mereu același vis – un peisaj cu munți purpurii în inima cărora se afla o mănăstire orientală, cu un acoperiș auriu pe care stătea nemișcat un cadavru ținând în mână o carte. Visul îi revela treptat pe coperta cărții o propoziție scrisă în caldeană: “Rămâi pe calea ce ți-a fost destinată, fii perseverent”.

Azi, dintr-o dată, în sfârșit, după atâtea frământări fără vreun rezultat, Hlavata Ohrringle a descoperit că vălul ce acoperea secretul s-a rupt deodată în fața ochiului sufletului său, precum o coajă de nucă se crapă spontan sub influența căldurii.

Cheia se afla într-un pasaj din unul din tratatele sale, pasaj pe care l-a sărit pentru că era chiar în primele rânduri. Lichidul era ceva numit “Chestia alchimistică”. Asta era! Chestia alchimistică! Dar proprietățile lichidului erau ciudate, și aparent inutile dacă ar fi să ne luăm după standarde moderne. O picătură, suspendată între două puncte metalice, ar căpăta după câteva minute forma unei sfere matematice perfecte. Interesant, foarte interesant, că există într-adevăr un asemenea element ce permite crearea unei forme atât de sublime, dar ce altceva se întâmplă? Cu siguranță nu putea fi asta tot secretul.

Și într-adevăr nu era. Hlavata Ohrringle (care era un cititor erudit) a găsit imediat o descriere a acestui element prețios în alt pergament.

Mesajul acestuia era că dacă ai fi reușit să produci o sferă pe deplin corectă geometric, atunci lucrurile privite în reflexia ei ar fi cu siguranță uimitoare. Întregul univers astral – acel spațiu spiritual dual celui obișnuit, așa cum acțiunea e însoțită de intenție, și fapta de decizie – ar fi putut atunci să devină perceptibil, fie și într-o formă simbolică. Ar fi reprezentat un ochi rotund, care vede în orice direcție posibilă, cu profunzime infinită, și aranjează, potrivit unor legi ale tensiunii superficiale inexplicabile omului, toate imaginile reflectate una deasupra sau lângă cealaltă.

Hlavata Ohrringle a făcut toate pregătirile necesare, a înșurubat acele metalice pe un cadru, și cu supremă grijă a introdus un strop de lichid între ele. Abia se mai putea stăpâni până la răsăritul complet al soarelui, pentru a-și putea începe experimentul pe lumină. Se învărtea agitat câtva timp, se arunca într-un scaun, și își arunca privirea din nou către ceas. Abia patru și un sfert, la naiba!

Frunzări prin calendar pentru a afla la ce oră răsare soarele. Și iată că se întâmplă să fie o zi de Bună Vestire, iar zilele de Bună Vestire sunt atât de sibiline.

În sfârșit lumina părea că și-a adunat destule forțe. Își luă lupa și privi picătura lucioasă dintre capetele acelor argintii.

La început nu putea discerne nimic altceva decât lucrurile care-i aglomerau camera: biroul său cu capacul decorat cu stele pictate, cărțile împrăștiate peste tot, globul alb al lămpii și vechia robă ce atârna de încuietorea ferestrei – și un petec de cer rozaliu radiind prin sticlă. Dar după o clipă o nuanță verzie se împrăstie pe picătură, înghițind toate aceste reflexii. Peisaje noi se dezvăluiau, încărcate de roci de bazalt, și peșteri și grote căscând. O floră fantastică se întindea și se ghemuia, gata de atac, iar arborescențe bizare măturau aerul cu imense frunze verzii-transparente. Peisajul avea o aură proprie: scena se desfășura în adâncul oceanului.

Traducere în română după traducerea engleză cu titlul de “The Truth-Drop” de Maurice Raraty.

O pată lungă și albă apăru, devenind din ce în ce mai clară și căpătând o formă: un cadavru înecat, o femeie goală, cu capul în jos, cu picioarele încalcate în alge, atârând în apa verde. Deodată o masă incoloră cu ochi bulbucați și o mulțime de mustăți ascunzându-i gura hidoasă se desprinsă din umbra pietrelor și țâșni spre trup. O a doua o urmă imediat.

Primul monstru sfâșie brutal rămășițele, iar al doilea îl prinse din urmă atât de rapid încât Hlavata Ohrringle nu a fost în stare să distingă prea bine detaliile. Răsufă uimit și se aplecă asupra picăturii – dar respirația lui deja umbri imaginea și într-o clipită aceasta dispăru cu totul. Nu mai avea sens: nicio încercare ulterioară, însoțită de oricâtă răbdare nu va mai recrea imaginea, și picătura nu mai reflecta decât soarele triumfător, în urcarea sa peste ceața strălucitoare învăluind acoperișurile pătate de funingine.

II

Hlavata Ohrringle s-a întors îngrijorat dintr-o vizită la marginea orașului. Trebuie să-și adune gândurile. Se întâlnise cu un vechi membru al ordinului rosacrucienilor, un anume Eckstein, pentru a-i cere sfat.

Acesta din urmă l-a ascultat mult și bine, și apoi i-a zis: “Acesta este un mister de o profunzime de neegalat. Eu însumi am redescoperit o sumedenie de astfel de viziuni în scrierile cabalistului rabin Gikatilla, deși desigur încifrate. Ceea ce vrea să spună Basilius Valentinus la pagina 712 a tratatului numit ‘Carul Triumfal al Antimoniului’ este pur simbolic, sau anagogic, astfel încât nu poate fi înțeles decât de cel al cărui suflet s-a contopit cu divinitatea”. Iar dacă Hlavata Ohrringle ar fi interesat de viziuni în obiecte strălucitoare, o sferă de cristal japoneză ar fi un obiect de studiu foarte potrivit. Toate aceste bile care au ajuns până atunci în Europa se aflau în posesia unui sinistru magician negru pe nume Fahlendien din Viena, dar cea mai bună explicație a scenei căreia i-a fost martor – dacă dorea o astfel de explicație – ar putea fi dată de un pictor nebun pe nume Christopher care trăia în Berlin.

Firește Ohrringle nu era deloc satisfăcut de acestea, și zilnic încerca noi experimente cu lichidul.

Aceste experimente erau vestite în întreg orașul, și apăreau des în bârfa cotidiană a cetățenilor. E absurd, ziceau unii, e complet absurd. Cum e posibil să vezi *totul* într-o oglindă sferică? Majoritatea lucrurilor sunt poziționate în spațiu unul în spatele altuia, astfel încât cel din față îl acoperă pe cel din spate.

Aceasta părea să fie opinia populară, ceea ce le amplifică mirarea la găsirea unei păreri contrare a unui expert englez în presa străină. Teoria lui susținea că era, într-adevăr, posibil să pătrunzi ziduri și cutii închise: de exemplu, din perspectiva razelor X, doar un strat de plumb putea opri penetrarea.

Fiecare obiect din lume, la urma urmei, nu era nimic mai mult decât o sită fină compusă din atomi agitați: era vorba doar de a găsi radiația potrivită pentru a-l putea străpunge.

Acest articol a stârnit atenția oficialităților. Zvonuri despre măsuri dubioase și strict secrete ajungeau până în gura mulțimii. Ordinele diplomatice le-au cerut tuturor atașatilor să mute imediat toate documentele în containere de plumb. Existau propuneri pentru o reformă radicală a poliției provinciale, și, în scopul întăririi serviciilor ‘secrete’, au început negocieri cu Rusia pentru a importa copoi în schimbul unor *Schweinehunde* domestici care erau în plus, și așa mai departe.

Bineînțeles, Hlavata Ohrringle era ținut sub strictă supraveghere: și cu cât era mai strictă, cu atât se arăta mai fericit când ieșea la plimbare. Iar când într-o zi a apărut pe esplanadă cu cel mai binevoitor rânjet, autoritățile au decis să ia o decizie drastică, mai ales că devenise evident că zâmbea doar când era vorba de diplomați. Așa e, atunci când l-au întrebat despre arta diplomației, el le-a răspuns că minciuna are picioare scurte.

Și în altă zi (era tot o zi de Bună Vestire), tocmai când se așeza să privească o picătură miraculoasă, Hlavata Ohrringle a fost arestat și luat în custodie pe motiv de multiplu matricid.

Lichidul său straniu a fost confiscat și dus la examinare în departamentul de chimie judiciară medico-legală.

Aceasta trebuie să fie o veste de bun augur, încât, fără umbră de îndoială, adevărul despre diplomați va ieși cândva la iveală.

– Ahem – repet: va *ieși* la iveală.